

PRIJEDLOG

Na osnovu člana IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ___ sjednici Zastupničkoga doma, održanoj _____ 2007. godine, i na ___ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2007. godine, donijela je

ZAKON O ZAŠTITI PLANOVA RASPOREDA INTEGRIRANIH KOLA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet zaštite)

Ovim zakonom uređuje se zaštita planova rasporeda integriranih kola (u daljnjem tekstu: topografija poluvodičkih proizvoda).

Član 2. (Određenje pojmova)

(1) Za potrebe ovoga zakona:

Topografija poluvodičkoga proizvoda (u daljnjem tekstu: topografija) označava niz odgovarajućih slika koje su nepromjenljivo oblikovane ili kodirane na bilo koji način i:

- a) koja predstavlja trodimenzionalni uzorak slojeva od kojih je poluvodički proizvod sastavljen, i
- b) u kojem nizu svaka slika prikazuje uzorak ili dio uzorka površine poluvodičkoga proizvoda na bilo kojem stepenu njegovoga izvođenja.

(2) Poluvodički proizvod označava završni ili prijelazni oblik bilo kojeg proizvoda:

- a) koji se sastoji od materijala koji uključuje sloj poluvodljivoga materijala, i
- b) koji ima jedan ili više drugih slojeva sastavljenih od vodljivoga, izolacijskoga ili poluvodljivoga materijala razmještenih u skladu sa unaprijed utvrđenim trodimenzionalnim uzorkom, i
- c) koji je namijenjen izvođenju elektroničke funkcije, isključivo ili zajedno sa drugim funkcijama.

(3) Komercijalno iskorištavanje topografije označava prodaju, iznajmljivanje, davanje u zakup ili bilo koji drugi način komercijalne distribucije topografije, uključujući i nuđenje u te svrhe. Prvo komercijalno iskorištavanje topografije ne uključuje njeno iskorištavanje pod uvjetima povjerljivosti ako se njena daljnja distribucija ne vrši trećim licima.

POGLAVLJE II. UVJETI ZAŠTITE I PRAVO NA ZAŠTITU

Član 3. (Uvjeti zaštite)

(1) U skladu sa odredbama ovoga zakona, topografija se štiti isključivim pravima pod uvjetom da je originalna u smislu da predstavlja rezultat vlastitoga intelektualnoga napora njegovoga stvaraoca i ako nije uobičajena među stvaraocima poluvodičkih proizvoda i njenim proizvođačima, odnosno u industriji poluvodiča.

(2) Ako se topografija sastoji od elemenata koji su uobičajeni u industriji poluvodiča, ona se štiti samo u opsegu u kojem kombinacija takvih elemenata, uzevši u cjelini, ispunjava uvjete iz stava (1) ovoga člana.

Član 4.
(Pravo na zaštitu)

(1) Pravo na zaštitu topografije ima fizičko lice koje je njen stvaralac. Kada je više lica zajednički stvorilo topografiju, pravo na zaštitu imaju svi stvaraoci zajedno.

(2) Kada je topografija stvorena u radnome odnosu, pravo na zaštitu ima poslodavac stvaraoca te topografije, ako ugovorom o radu nije drukčije određeno.

(3) Kada je topografija stvorena na osnovu ugovora koji je različit od ugovora o radu, pravo na zaštitu ima stranka toga ugovora koja je topografiju naručila, ako takvim ugovorom nije drukčije određeno.

(4) Kada je topografija stvorena u skladu sa stavovima (2) i (3) ovoga člana, pravo na zaštitu imaju:

- a) fizička lica koja su državljani Bosne i Hercegovine, ili na teritoriji Bosne i Hercegovine imaju prebivalište ili uobičajeno boravište,
- b) trgovačka društva i druga pravna lica koja imaju sjedište na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(5) Pravo na zaštitu pripada pravnim sljednicima lica navedenih u stavovima (1) do (4) ovoga člana.

Član 5.
(Nacionalni tretman)

(1) Strana pravna i fizička lica koja nemaju sjedište, odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ista prava predviđena ovim zakonom kao domaća pravna i fizička lica i s njima izjednačena lica, ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora koji obavezuju Bosnu i Hercegovinu ili iz primjene načela uzajamnosti.

(2) Bez obzira na stav (1) ovoga člana, nacionalni tretman se neće primjenjivati sve dok strano pravno i fizičko lice ne imenuje zastupnika ili dok se ne ispune posebni uvjeti za strance u sudskome postupku.

POGLAVLJE III. POSTUPAK ZA REGISTRACIJU TOPOGRAFIJE

Član 6.
(Zajedničke odredbe o postupku)

(1) Postupak za registraciju topografije i proglašenje ništavim rješenja o registraciji topografije provodi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut).

(2) Protiv odluke Instituta nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Za pojedina pitanja iz postupka koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnome postupku.

Član 7.
(Podnošenje prijave topografije)

(1) Postupak za registraciju topografije pokreće se prijavom koja sadrži zahtjev za registraciju topografije i druge bitne sastojke propisane ovim zakonom (u daljnjem tekstu: prijava topografije).

(2) Prijava topografije mora sadržavati:

- a) zahtjev za registraciju topografije, koji mora jasno i sažeto označavati topografiju navođenjem naziva topografije ili pobližim označavanjem područja poluvodičkoga proizvoda,
  - b) podatke dovoljne za utvrđivanje ko je podnositelj prijave,
  - c) podatke dovoljne za uspostavljanje veze s podnosiocem prijave ili njegovim zastupnikom, ako ga ima,
  - d) pismenu izjavu o datumu prve komercijalne upotrebe, ako je taj datum nastupio prije datuma podnošenja prijave,
  - e) podatke i prijedloge koji identificiraju topografiju,
  - f) nacрте, odnosno fotografije planova za proizvodnju poluvodičkoga proizvoda, ili
  - g) nacрте, odnosno fotografije planova ili njihovih dijelova za proizvodnju poluvodičkoga proizvoda, ili
  - h) nacрте, odnosno fotografije pojedinačnih slojeva poluvodičkoga proizvoda,
  - i) uzorak topografije kada je proizvod komercijalno iskorišten, zajedno s informacijom kojom se definira elektronska funkcija poluvodičkoga proizvoda.
- (3) Podnositelj prijave može isključiti dijelove nacрта koji se odnose na način proizvodnje poluvodičkoga proizvoda pod uvjetom da su podneseni sastojci prijave dovoljni da omoguće identifikaciju topografije.
- (4) Dokumentaciji iz stava (2) tačka e) ovoga člana mogu se priložiti: nosači podataka, njihovi ispisi, poluvodički proizvod za čiju topografiju je registracija zahtijevana ili detaljan opis.
- (5) Za svaku pojedinu topografiju podnosi se posebna prijava.
- (6) Oblik i sastojci prijave, te određena pitanja postupka koji se vodi pred Institutom uređuju se propisima za provođenje ovoga zakona (u daljnjem tekstu: provedbeni propisi) koje donosi direktor Instituta.

Član 8.

(Dijelovi prijave koji nisu dostupni javnosti)

- (1) Podnositelj prijave topografije ima pravo označiti pojedini od potrebnih sastojaka prijave ili bilo koji njegov dio kao poslovnu tajnu, u tom slučaju ti dijelovi neće biti dostupni javnosti.
- (2) Sud može naložiti otkrivanje materijala iz stava (1) ovoga člana i to samo licima koja su uključena u spor koji se odnosi na valjanost ili povredu isključivih prava iz člana 15. ovoga zakona.

Član 9.

(Ispitivanje prijave)

- (1) Institut ispituje formalne sastojke prijave, odnosno da li prijava topografije sadržava sve elemente iz člana 7. stav (2) ovoga zakona.
- (2) Ako prijava ne sadrži sve elemente iz člana 7. ovoga zakona, Institut će pozvati podnosioca prijave da ukloni nedostatke u roku koji ne može biti kraći od jednoga mjeseca, niti duži od tri mjeseca.
- (3) Ako podnositelj prijave ukloni sve nedostatke u roku iz stava (2) ovoga člana, takvoj prijavi priznat će se kao datum podnošenja prijave datum prijema uredne prijave.
- (4) Ako podnositelj prijave ne ukloni sve nedostatke u roku iz stava (2) ovoga člana, Institut odbacuje prijavu zaključkom.

POGLAVLJE IV. REGISTRACIJA I OBJAVA REGISTRIRANE TOPOGRAFIJE

Član 10. (Rješenje o registraciji)

- (1) Ako prijava sadrži sve elemente iz člana 7. stav (1) ovoga zakona, Institut izdaje podnosiocu prijave rješenje o registraciji topografije poluvodičkoga proizvoda.
- (2) Topografija poluvodičkoga proizvoda se upisuje u registar topografija. Podaci iz registra objavljuju se u "Službenome glasniku Instituta" i na web-stranici Instituta.

POGLAVLJE V. REGISTAR TOPOGRAFIJA

Član 11. (Sadržaj registra)

- (1) Registar topografija vodi Institut. Registar se vodi u elektronskome obliku.
- (2) Registar iz stava (1) ovoga člana je javan i dostupan trećim licima na uvid.
- (3) U registar topografija za svaku topografiju upisuju se sljedeći podaci:
  - a) registarski broj topografije,
  - b) datum podnošenja prijave,
  - c) datum i broj rješenja o upisu u registar,
  - d) naziv topografije,
  - e) podaci o podnosiocu prijave: ime i prezime, te prebivalište, državljanstvo ako je riječ o fizičkom licu, odnosno naziv i sjedište ako je riječ o pravnom licu pri čemu podaci za pravna lica moraju biti saglasna sa podacima iz sudskoga registra,
  - f) podaci o stvaraocu: ime i prezime, te naziv pri čemu je dovoljan navod mjesta i države,
  - g) datum prvoga komercijalnoga iskorištavanja topografije, ako je topografija već bila komercijalno iskorištavana,
  - h) podaci o zastupniku, ako postoji,
  - i) podaci o promjenama koje se odnose na: prijenos prava, licencu, proglašavanje ništavim, prestanak važnosti i druge promjene koje su bitne za pravni status registrirane topografije.
- (4) Formular i način vođenja registra topografija poluvodičkoga proizvoda uređuju se provedbenim aktom.

POGLAVLJE VI. PLAĆANJE UPRAVNIH TAKSI I NAKNADE TROŠKOVA POSTUPKA

Član 12. (Upravna taksa i naknada troškova postupka)

- (1) Za radnje preduzete u upravnome postupku za registraciju i održavanje vrijednosti topografije plaća se upravna taksa i naknada posebnih troškova postupka, u skladu sa posebnim propisima.
- (2) Ako propisana upravna taksa i naknada posebnih troškova nije plaćena u propisanome roku, prijava se odbacuje zaključkom.

POGLAVLJE VII. PROGLAŠAVANJE NIŠTAVIM REGISTRACIJE TOPOGRAFIJE

Član 13.

(Razlozi za proglašavanje ništavim registracije)

Rješenje o registraciji topografije proglašava se ništavim ako se utvrdi:

- a) da topografija ne udovoljava uvjetima iz člana 3. stav (1) ovoga zakona,
- b) da je prijavu podnijelo fizičko ili pravno lice koje nema pravo na zaštitu,
- c) da prijava nije podnesena u roku iz člana 19. ovoga zakona,
- d) da na osnovu planova koji se odnose na registriranu topografiju nije moguća njena identifikacija.

Član 14.

(Lica ovlaštena za pokretanje postupka)

Postupak za proglašavanje ništavim rješenja o registraciji topografije može pokrenuti Institut po službenoj dužnosti ili na prijedlog fizičkoga ili pravnoga lica ili na prijedlog javnoga pravobranioca, zbog razloga iz člana 13. ovoga zakona, i to za sve vrijeme trajanja vrijednosti topografije.

POGLAVLJE VIII. UČINCI ZAŠTITE I OGRANIČENJA

Član 15.

(Isključiva prava)

- (1) Isključiva prava iz člana 3. ovoga zakona uključuju pravo davanja odobrenja ili zabranjivanja bilo koje od sljedećih radnji:
  - a) radnje umnožavanja topografije bez obzira na to da li je učinjeno inkorporiranjem poluvodičkoga proizvoda ili na drugi način zaštićene topografije u cjelini ili na bilo kojem dijelu, izuzevši radnju umnožavanja bilo kojeg dijela koji ne zadovoljava uvjet originalnosti topografije,
  - b) radnje uvoza, prodaje ili drugoga načina stavljanja u promet topografije ili proizvoda proizvedenoga upotrebom zaštićene topografije, kao i proizvoda u koji je ugrađen poluvodički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju.
- (2) Isključiva prava iz stava (1) ovoga člana ne odnose se ni na koji koncept, postupak, sistem, tehniku proizvodnje topografije ili informaciju sadržanu u topografiji, nego samo na topografiju kao takvu.

Član 16.

(Ograničenje isključivih prava)

- (1) Bez odobrenja nosioca isključivih prava iz zaštićene topografije dopuštene su sljedeće radnje:
  - a) radnja umnožavanja zaštićene topografije za lične potrebe u nekomercijalne svrhe,
  - b) radnja umnožavanja zaštićene topografije radi analiziranja, istraživanja, procjene ili učenja o konceptima, procesima, sistemima ili tehnikama sadržanim u topografiji ili same topografije kao takve.
- (2) Kada treća strana na osnovu procjene ili analize zaštićene topografije (prva topografija) stvori topografiju koja ispunjava uvjet originalnosti predviđen u članu 3. stav (1) ovoga zakona (druga topografija), ta treća strana može inkorporirati poluvodički proizvod u drugu topografiju ili izvesti

bilo koju radnju navedenu u stavu (1) ovoga člana u vezi s topografijom a da se ne smatra da time povređuje prava nosioca prve topografije.

Član 17.
(Komercijalno iskorištavanje bez dozvole)

(1) Lice koje prilikom stjecanja poluvodičkoga proizvoda nije znalo ili nije imalo razlog vjerovati da je riječ o proizvodu na kojemu postoje isključiva prava iz zaštićene topografije ne može se spriječiti da komercijalno iskorištava taj proizvod.

(2) Za komercijalno iskorištavanje poluvodičkoga proizvoda koje uslijedi nakon što je lice iz stava (1) ovoga člana saznalo ili je imalo opravdani razlog vjerovati da se radi o proizvodu na kojemu postoje isključiva prava iz zaštićene topografije odgovarajuću naknadu određuje sud, osim ako stranke ne riješe spor putem pregovora, posredovanjem ili na drugi pravno obavezujući način.

(3) Odredbe iz stavova (1) i (2) ovoga člana odnose se i na pravne sljednike lica koje je steklo poluvodički proizvod na kojem postoje isključiva prava iz zaštićene topografije.

POGLAVLJE IX. ISCRPLJENJE PRAVA

Član 18.
(Iscrpljenje prava)

Iscrpljenje isključivih prava na davanje odobrenja ili zabranjivanje radnji navedenih u članu 15. stav (1) ovoga zakona nastupa u trenutku stavljanja zaštićene topografije ili poluvodičkoga proizvoda proizvedenoga upotrebom zaštićene topografije u promet u Bosni i Hercegovini od nosioca isključivih prava ili uz njegovo izričito odobrenje.

POGLAVLJE X. TRAJANJE ISKLJUČIVIH PRAVA

Član 19.
(Trajanje prava)

Isključiva prava iz zaštićene topografije nastaju nastupanjem ranijega od sljedećih datuma:

- a) datuma prvoga komercijalnoga iskorištavanja topografije bilo gdje u svijetu, ili
- b) datuma podnošenja prijave za registraciju topografije Institutu.

POGLAVLJE XI. PRESTANAK ISKLJUČIVIH PRAVA

Član 20.
(Prestanak prava)

(1) Isključiva prava prestaju vrijediti istekom roka od 10 godina, računajući od nastupanja ranijega od sljedećih datuma:

- a) kraja kalendarske godine u kojoj se topografija počela prvi put komercijalno iskorištavati bilo gdje u svijetu, ili
- b) kraja kalendarske godine u kojoj je podnesena uredna prijava za registraciju topografije.

(2) Ako topografija nije bila komercijalno iskorištavana bilo gdje u svijetu, isključiva prava istječu nakon isteka 15 godina od dana njenoga prvoga fiksiranja ili kodiranja, ako u tom roku ne bude podnesena uredna prijava za njenu registraciju.

Član 21.
(Istek roka za prijavu)

Prijava za registraciju topografije ne može se podnijeti nakon isteka roka od dvije godine od datuma početka prvoga komercijalnoga iskorištavanja topografije bilo gdje u svijetu.

Član 22.
(Označavanje topografije)

Za vrijeme trajanja isključivih prava nosilac registrirane topografije ima pravo označavati poluvodički proizvod koji je proizveden upotrebom registrirane topografije velikim slovom "T".

POGLAVLJE XII. PROMET PRAVA

Član 23.
(Prijenos prava)

- (1) Nosilac isključivoga prava može pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima prenijeti u cjelini ili djelomično svoje pravo.
- (2) Odredba stava (1) ovoga člana odnosi se i na podnosioca prijave.
- (3) Za valjanost prijenosa prava potreban je pisani oblik. Prema savjesnim trećim licima prijenos ima pravno djelovanje od dana upisa u registar.
- (4) Tužba zbog povrede prava može se podnositi protiv dosadašnjega nosioca prava do upisa prijenosa prava u registar.
- (5) Upis prijenosa prava vrši se na zahtjev jedne od stranaka i objavljuje u „Službenome glasniku Instituta“ i na web-stranici Instituta.

Član 24.
(Licenca)

- (1) Za ugovorno iskorištavanje topografije zaključuje se ugovor o licenci, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (2) Odredba stava (1) ovoga člana odnosi se i na podnosioca prijave.
- (3) Ako je topografiju prijavilo više lica ili je topografija registrirana na više lica, za ugovor o licenci potrebna je saglasnost svih tih lica.
- (4) U ugovoru o licenci ništava je svaka odredba koja bi korisniku licence postavljala ograničenja koja ne proizlaze iz prava koje je predmet ugovora, niti su potrebna za ostvarenje toga prava.
- (5) Upis licence u registar vrši se na zahtjev jedne od ugovornih stranaka i objavljuje u „Službenome glasniku Instituta“ i na web-stranici Instituta.
- (6) Licenca koja nije upisana u registar licenci kod Instituta nema pravno djelovanje prema trećim licima.

Član 25.
(Prinudna licenca)

- (1) Sud Bosne i Hercegovine je isključivo nadležan i može izdati prinudnu licencu na zahtjev zainteresiranoga lica kada se ustupanje prava, poslije neuspješnih napora tog lica a u skladu sa dobrim poslovnim običajima za pribavljanjem dozvole, smatra neophodnim vidom osiguravanja vitalnih nacionalnih interesa.
- (2) Prinudna licenca može se iskorištavati samo na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (3) Stjecalac prinudne licence obavezno treba platiti pravičnu naknadu nosiocu prava.
- (4) Prinudna licenca ne može biti isključiva i njeno trajanje je vezano isključivo uz trajanje razloga zbog kojih je odobrena.
- (5) Prinudna licenca ne može se prenositi.
- (6) Prinudna licenca se upisuje u registar licenci kod Instituta i objavljuje u "Službenome glasniku Instituta" i na web-stranici Instituta.

POGLAVLJE XIII. GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Član 26.
(Povreda prava)

- (1) Nosioc izključivih prava iz zaštićene topografije čija su prava povrijeđena može zahtijevati, uz naknadu štete, preduzimanje mjera radi zabrane povrede i sprečavanja daljnega povređivanja svojih isključivih prava.
- (2) Lice koje povređuje isključiva prava koja proizlaze iz zaštićene topografije odgovara za štetu prema općim načelima o naknadi štete.
- (3) Odredba iz stava (1) ovoga člana primjenjuje se i na pravne sljednike nosioca zaštićene topografije.
- (4) U postupku zbog povrede prava iz zaštićene topografije shodno se primjenjuju odredbe Zakona o industrijskome vlasništvu u Bosni i Hercegovini kojima se uređuje ovo područje.

Član 27.
(Privremene mjere)

- (1) Sud može, na zahtjev podnosioca, odrediti hitne i djelotvorne privremene mjere radi sprečavanja povrede isključivih prava nosioca topografije a osobito radi sprečavanja ulaska robe u trgovačke kanale, uključujući uvoz robe odmah nakon carinskoga postupka, te radi očuvanja relevantnih dokaza u vezi sa vjerovatnom povredom.
- (2) Postupak po zahtjevu je hitan.
- (3) U postupku određivanja privremenih mjera i osiguravanja dokaza postupa se saglasno odredbama Zakona o industrijskome vlasništvu u Bosni i Hercegovini kojima se uređuje ovo područje.

POGLAVLJE XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28.
(Zastupanje u postupku registracije)

Odredbe Zakona o industrijskome vlasništvu u Bosni i Hercegovini koje se odnose na zastupanje u postupku primjenjuju se na odgovarajući način na topografije koje su predmet uređivanja ovoga zakona.

Član 29.
(Primjena Zakona)

Odredbe ovoga zakona primjenjuju se samo na topografije nastale nakon datuma njegove primjene.

Član 30.
(Propisi za primjenu ovoga zakona)

Direktor Instituta donijet će provedbene propise u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 31.
(Stupanje na snagu i početak primjene Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenome glasniku BiH" a primjenjuje se nakon isteka šest mjeseci počevši od dana stupanja na snagu.

PSBiH broj ____
Datum: _____
Sarajevo

Predsjedavajući
Zastupničkoga doma
Parlamentarne skupštine BiH
Beriz Belkić, v.r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Ilija Filipović, v.r.

O B R A Z L O Ž E N J E

PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI PLANOVA RASPOREDA INTEGRIRANIH KOLA

I. PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

- *Ustav Bosne i Hercegovine*
Članom IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je mjerodavna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine prema ovome ustavu.
- *Zakon o vanjskotrgovinskoj politici BiH* ("Službeni glasnik BiH" br. 7/98 i 35/04)
Članom 30. Zakona utvrđeno je da su prava intelektualnoga vlasništva vezana za vanjsku trgovinu u mjerodavnosti institucija Bosne i Hercegovine.
- *Zakon o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH" broj 43/04)

U članu 1. Zakona utvrđeno je da se osniva Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine kao samostalna državna upravna organizacija, uređuju njegov položaj, mjerodavnost i ovlaštenja, kao i druga pitanja značajna za organizaciju, funkcioniranje i rad Instituta.

U članu 7. stav 1. tačka aa) Zakona utvrđeno je da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine u području zaštite industrijskoga vlasništva mjerodavan za vođenje upravnih poslova za zaštitu topografije poluvodičkih proizvoda (Layout-Design).

U istome članu stav 1. cc) Zakona utvrđeno je da poslovi u području zaštite intelektualnoga vlasništva obuhvataju pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, aranžmana, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnoga vlasništva.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Pristupanje Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO) jedan je od prioriteta Bosne i Hercegovine u naporima da rekonstruirati pravni i ekonomski sistem i stvori kompatibilni institucionalni okvir radi uspostavljanja trgovinskih odnosa među državama članicama WTO-a. Sve države članice su obavezne ispuniti uvjete sadržane u Sporazumu o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (WTO) i njemu pridruženim pravnim instrumentima uključenim u anekse I, II i III (Multilateralni trgovinski sporazumi). Aneksom IC, koji čini Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva (u daljnjem tekstu: TRIPS sporazum), utvrđene su obaveze država članica radi osiguranja efikasne i odgovarajuće zaštite prava intelektualnoga vlasništva. U članu 35. TRIPS sporazuma utvrđeno je da su "članice saglasne da će pružiti zaštitu za planove rasporeda (topografije) poluvodičkih proizvoda u skladu sa članovima 2. do 7. (osim stava 3. član 6), članu 12. i stavu 3. člana 16. Ugovora o intelektualnome vlasništvu u vezi s integriranim kolima i, osim toga, pridržavati se odredaba koje slijede u Sporazumu".

Na osnovu Prijedloga Evropske komisije SEC (2005) 1422 i Odluke Vijeća EU 2006/55/EC od 30. januara 2006. pripremljen je i usvojen Program realizacije kratkoročnih i srednjoročnih prioriteta iz dokumenta "Evropsko partnerstvo sa BiH" sa vremenskim rasporedom i specifičnim mjerama. Navedenim dokumentom i dokumentom Generalni akcijski plan implementacije srednjoročne razvojne strategije BiH (PRSP) za 2004-2007. jedan od prioriteta u području intelektualnoga vlasništva grupiran je u skupinu usklađivanja postojeće i donošenja nove legislative bazirane na zakonodavstvu Evropske unije u okviru kojeg je prihvaćeno da se pristupi Ugovoru o intelektualnome vlasništvu u vezi s integriranim kolima a, također, i da se do kraja februara 2007. godine donese Zakon o zaštiti planova rasporeda integriranih kola.

Zakonom je potrebno osigurati zaštitu topografija poluvodičkih proizvoda posebno radi usklađivanja zakonodavstva u području intelektualnoga vlasništva Bosne i Hercegovine sa međunarodnim standardima a, također, i radi otvaranja mogućnosti poticanja i ostvarivanja širih privrednih odnosa u području elektroničke industrije, gdje se zahtijeva veća pravna zaštita čovjekovoga stvaralaštva.

Ugovorom o intelektualnome vlasništvu u vezi s integriranim kolima (Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits, Washington, 1989) uređuju se pravna priroda i predmet zaštite (Layout-Design) topografije poluvodičkih proizvoda, odgovarajuće mjere koje članice moraju posebno predvidjeti u svome zakonodavstvu za sprečavanje djela koja se smatraju nezakonitim, te obujam, trajanje i pravni oblik zaštite. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj 27. jula 2006. godine donijelo je odluku o ratifikaciji Ugovora o intelektualnome vlasništvu u vezi s integriranim kolima.

Zaštita topografija poluvodičkih proizvoda nije pravno regulirana važećim zakonodavstvom u Bosni i Hercegovini. Imajući u vidu obavezu da se donese zakon kojim bi se regulirala zaštita planova rasporeda integriranih kola, smatra se da je neophodno donošenje zakona u tekstu kako je predloženo.

Prijedlog Zakona usklađen je s odredbama Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva, kao i s odredbama međunarodnoga ugovora o intelektualnome vlasništvu koji se odnosi na topografiju poluvodičkih proizvoda.

Donošenjem predloženog zakona stvorile bi se pretpostavke za:

- uspostavljanje cjelovitoga i jedinstvenoga bosanskohercegovačkoga sistema prava industrijskoga vlasništva;
- ispunjavanje Bosne i Hercegovine zahtjeva u odnosu na određene međunarodne ugovore i sporazume, naprimjer, WTO/TRIPS (Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva), što Bosnu i Hercegovinu vodi prema strateškome cilju pristupanja WTO-u, te uključanja u evropske integracije;
- doprinos stvaranju preduvjeta za prilagođavanje privrede Bosne i Hercegovine savremenim privredama, posebno privredi Evropske unije.

III. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU PREDLOŽENIM ZAKONOM

Zakonom o zaštiti planova rasporeda integriranih kola uređuju se:

1. uvjeti zaštite i pravo na zaštitu planova rasporeda integriranih kola,
2. postupak za zaštitu planova rasporeda integriranih kola s međunarodnim normama uvriježenim u tome području,
3. osiguranje uvjeta domaćim i stranim prijaviocima topografije za ujednačavanje u pravima na efikasan i jeftin postupak,
4. podizanje nivoa i rezultata Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, te postavljanje Instituta u nivo s uvažanim institutima za ovo područje u svijetu,
5. uspostavljanje sistema zaštite planova rasporeda integriranih kola u Bosni i Hercegovini putem uređenja sljedećih bitnih pretpostavki:
  - prava na zaštitu,
  - uvjeta i postupka ostvarivanja zaštite,
  - učinaka zaštite određenjem isključivih prava i ograničenja,
  - početka i trajanja zaštite,
  - registra zaštićenih topografija,
  - iscrpljenja prava,
  - prometa prava,
  - građanskopravne zaštite, te
  - stupanja na snagu i primjene Zakona.

IV. OBJAŠNJENJA ODREDBA PREDLOŽENOGA ZAKONA

Materija koja se uređuje Zakonom o zaštiti planova rasporeda integriranih kola razdijeljena je u četrnaest poglavlja.

Poglavlje prvo sadržava opće odredbe (članovi 1. do 2), poglavlje drugo odredbe o uvjetima i pravu na zaštitu (članovi 3. do 5), poglavlje treće odredbe o postupku za registraciju topografije (članovi 6. do 9), poglavlje četvrto odredbu o registraciji i objavi registrirane topografije (član 10), poglavlje peto odredbu o sadržaju registra topografija (član 11), poglavlje šesto odredbu o obavezi plaćanja upravne takse i naknade troškova postupka (član 12), poglavlje sedmo odredbe o postupku i uvjetima za proglašavanje ništavim rješenja o registraciji topografije (članovi 13. do 14), poglavlje osmo odredbe o isključivim pravima, ograničenju prava i uvjetima za komercijalno iskorištavanje topografije bez dozvole (članovi 15. do 17), poglavlje deveto odredbu o iscrpljenju prava (član 18), poglavlje deseto odredbu o trajanju prava iz zaštićene topografije (član 19), poglavlje jedanaesto odredbe o uvjetima prestanka isključivih prava (članovi 20. do 22), poglavlje dvanaesto odredbe o prometu prava i prinudnoj licenci (članovi 23. do 25), poglavlje trinaesto odredbe o građanskopravnoj zaštiti u slučaju povrede isključivih prava (članovi 26. do 27) i poglavlje četrnaesto prijelazne i završne odredbe (članovi 28. do 31).

Poglavlje I: Opće odredbe

U poglavlju I (članovi 1. i 2) sadržane su odredbe kojima se uređuju predmet uređenja ovim zakonom i propisi kojima se utvrđuje značenje određenih izraza upotrijebljenih u ovome zakonu.

Poglavlje II: Uvjeti zaštite i pravo na zaštitu

U poglavlju II (članovi 3. do 5) sadržane su odredbe kojima se utvrđuju uvjeti zaštite topografije poluvodičkoga proizvoda, uređuje krug titulara isključivih prava na topografiju, te prava stranih lica na zaštitu topografije integriranih kola u Bosni i Hercegovini.

Poglavlje III: Postupak za registraciju topografije poluvodičkoga proizvoda

U poglavlju III (članovi 6. do 9) sadržane su odredbe o mjerodavnosti Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine kao institucije za provođenje postupka za registraciju topografije poluvodičkih proizvoda, uvjeti za ostvarenje zaštite u postupku pred Institutom, te postupak ispitivanja prijave za registraciju topografije.

Posebno se u članu 7. određuje koje sastojke mora sadržavati prijava, te obaveza direktora Instituta da donese provedbene propise kojima se uređuju pitanja postupka koji se vodi pred Institutom, kao i oblik i način podnošenja prijave.

U članu 8. određuje se pravo podnosioca prijave da određene dijelove prijave učini nedostupnim javnosti ukoliko imaju karakter poslovne tajne.

Poglavlje IV: Registracija i objava registrirane topografije

U poglavlju IV (član 10) uređuju se uvjeti za dodjelu rješenja o registraciji topografije poluvodičkoga proizvoda od Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, te obaveza upisa u registar topografija i objavljivanje podataka iz registrirane topografije u „Službenome glasniku Instituta“ i na web-stranici Instituta.

Poglavlje V: Registar topografija poluvodičkoga proizvoda

U poglavlju V (član 11) uređuju se mjerodavnost Instituta za vođenje registra topografija poluvodičkih proizvoda u elektronskom obliku, te podaci koji se obavezno upisuju u registar. Također, određuje se mjerodavnost direktora Instituta da propiše sadržaj formulara i način vođenja registra.

Poglavlje VI: Plaćanje upravnih taksi i naknada troškova postupka

U poglavlju VI (član 12) uređuje se obaveza plaćanja upravnih taksi i naknada troškova postupka za radnje preduzete u postupku pred Institutom, za registraciju i održavanje vrijednosti topografije. Upravna taksa i naknada posebnih troškova postupka uređuju se posebnih propisima.

Poglavlje VII: Proglašavanje ništavim rješenja o registraciji topografije

U poglavlju VII (član 13) uređuju se institut proglašavanja ništavim rješenja o priznavanju prava na topografiju, te uvjeti pod kojima se može proglasiti ništavim rješenje. U članu 14. određuju se lica ovlaštena za pokretanje postupka, i to Institut po službenoj dužnosti, svako fizičko i pravno lice ili javni pravobranilac, za sve vrijeme trajanja vrijednosti topografije.

Poglavlje VIII: Učinci zaštite i ograničenja

U poglavlju VIII (član 15) utvrđuju se isključiva prava nosilaca na zaštićenu topografiju, i to pravo davanja odobrenja ili zabranjivanja radnje umnožavanja topografije poluvodičkoga proizvoda, radnje uvoza, prodaje ili drugoga načina stavljanja u promet topografije poluvodičkoga proizvoda ili proizvoda proizvedenoga upotrebom zaštićene topografije s time što se isključiva prava ne odnose ni na koji koncept, postupak, sistem, tehniku proizvodnje topografije poluvodičkoga proizvoda ili informaciju sadržanu u topografiji, nego samo na topografiju kao takvu.

U članu 16. preciziraju se radnje koje se mogu preduzeti bez odobrenja nosilaca isključivih prava, kao radnja umnožavanja zaštićene topografije za lične potrebe u nekomercijalne svrhe, radnja umnožavanja zaštićene topografije radi analiziranja, istraživanja, procjene ili učenja o konceptima, procesima, sistemima ili tehnikama sadržanim u topografiji ili same topografije poluvodičkoga proizvoda. Posebno se uređuju pravo trećeg lica koje na osnovu procjene ili analize zaštićene topografije (prva topografija) stvori topografiju koja ispunjava uvjet originalnosti (druga topografija), te dopustivost preduzimanja određenih radnji iz prava na drugu topografiju.

U članu 17. uređuju se pravo koje se odnosi na uvjete pod kojima se učinak zaštite neće protezati na fizičko ili pravno lice koje je u dobroj vjeri steklo poluvodički proizvod koji sadržava zaštićenu topografiju i koje je proizvod distribuiralo bez odobrenja nosioca prava, kao i propisi u vezi sa postupanjem koje može preduzeti nosilac prava zaštićene topografije kada je odnosno lice saznalo ili kada je imalo razlog vjerovati da je riječ o zaštićenoj topografiji.

Poglavlje IX: Iscrpljenje prava

U poglavlju IX (član 18) uveden je novi institut u području industrijskoga vlasništva koji je oblikovala sudska praksa Suda Evropske zajednice, tzv. iscrpljenje prava, a koji znači da nosilac prava iscrpljuje svoja isključiva prava na davanje odobrenja ili zabranjivanje radnji navedenih u članu 15. stav (1) ovoga zakona nakon što je zaštićeni proizvod prvi put stavljen na tržište od nosioca prava ili uz njegovo izričito odobrenje.

Poglavlje X: Trajanje isključivih prava

U poglavlju X (član 19) uređuje se trajanje prava na zaštitu koje nastupa od datuma prvoga komercijalnoga iskorištavanja topografije bilo gdje u svijetu, ili datuma podnošenja prijave za registraciju topografije kod Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Poglavlje XI: Prestanak isključivih prava

U poglavlju XI (član 20) uređuje se da isključiva prava na topografiju prestaju vrijediti istekom roka od 10 godina, računajući od nastupa ranijega od sljedećih datuma; kraja kalendarske godine u kojoj se topografija počela prvi put komercijalno iskorištavati bilo gdje u svijetu, ili kraja kalendarske godine u kojoj je podnesena uredna prijava kod Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Uređuje se trajanje topografije koja nije bila komercijalno iskorištavana bilo gdje u svijetu, a koja prava istječu nakon isteka 15 godina od dana njenoga prvoga fiksiranja ili kodiranja, ako u tome roku ne bude podnesena uredna prijava za njenu registraciju.

U članu 21. uređuju se uvjeti pod kojima se ne može podnijeti prijava za registraciju kod Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

U članu 22. uređuje se pravo nosioca prava za označavanje topografije velikim slovom "T" za vrijeme trajanja isključivoga prava.

Poglavlje XII: Promet prava

U poglavlju XII (članovi 23. do 25) uređuju se oblici i uvjeti prometa prava na topografiju, odnosno pod kojim uvjetima nosilac isključivoga prava može prenositi ili ustupati svoje pravo trećim licima. Posebno se u članu 25. uređuju uvjeti za izdavanje prinudne licence i mjerodavnost Suda Bosne i Hercegovine za njeno izdavanje.

Poglavlje XIII: Građanskopravna zaštita

U poglavlju XIII (član 26) uređuju se mjere koje može preduzeti lice čija su prava iz zaštićene topografije povrijeđena, te shodna primjena Zakona o industrijskome vlasništvu u Bosni i Hercegovini u postupcima zbog povrede prava kojima se uređuje ovo područje.

U članu 27. uvodi se institut određivanja privremenih mjera radi sprečavanja povrede isključivih prava nosioca topografije, a osobito radi sprečavanja ulaska robe u trgovačke kanale, uključujući uvoz robe odmah nakon carinskoga postupka, te radi očuvanja relevantnih dokaza u vezi sa vjerovatnom povredom. Istim članom predviđa se shodna primjena Zakona o industrijskome vlasništvu u Bosni i Hercegovini kojim se uređuje ovo područje.

Poglavlje XIV: Prijelazne i završne odredbe

U poglavlju XIV (članovi 28. do 31) uređuje se shodna primjena odredaba Zakona o industrijskome vlasništvu u BiH u postupcima zastupanja, primjena ovoga zakona na topografije nastale nakon datuma njegove primjene, obaveza direktora Instituta da donese provedbene propise u roku od šest mjeseci od dana njegovoga stupanja na snagu, te stupanje na snagu i primjena Zakona.

U članu 31. propisuje se da ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana njegovoga objavljivanja u „Službenome glasniku BiH“ a da će se primjenjivati nakon isteka roka od šest mjeseci počevši od dana stupanja na snagu.

V. OCJENA O FINANSIJSKIM SREDSTVIMA POTREBNIM ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona neće trebati osigurati posebna finansijska sredstva u budžetu Bosne i Hercegovine, odnosno u budžetu Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine predviđeno je da će se za provođenje upravnoga postupka za zaštitu i registraciju topografije poluvodičkih proizvoda zaposliti državni službenik u stalni radni odnos.

Upravne takse i naknade posebnih troškova postupka koje će naplaćivati Institut u postupku zaštite i održavanja vrijednosti topografije uplaćivat će se na Jedinstveni račun Trezora Bosne i Hercegovine.